

SOCIALMINISTERIET

Folketingets Socialudvalg

Departementet

Holmens Kanal 22
1060 København K

Dato: 19. maj 2005

Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail sm@sm.dk

FRS/ J.nr. 601-31

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af 3. maj 2005 følger hermed – i 5 eksemplarer – socialministerens svar på spørgsmål nr. 273 ad L 38.

Spørgsmål nr. 273:

”Hvad er ministerens begrundelse for at overlade de amtslige specialskoler for udviklingshæmmede til kommunerne, og hvordan har ministeren tænkt sig, at de enkelte kommuner skal kunne opretholde de pågældende skoler, når befolkningsunderlaget i den enkelte kommune i de fleste tilfælde ikke vil være tilstrækkeligt hertil?”

Svar:

Da specialskolerne hører under undervisningsministeriets område, har Socialministeriet modtaget følgende bidrag til svar fra undervisningsministeren, hvortil jeg kan henholde mig:

”Med kommunalreformen placeres det samlede ansvar for specialundervisningen i kommunerne. De økonomiske ressourcer, som amtskommunerne i dag bruger til den vidtgående specialundervisning, overføres til kommunerne, ligesom amtskommunernes faglige ekspertise overføres til kommunerne. Det gælder dog ikke den ekspertise, der overføres til regionerne i forbindelse med deres drift af de lands- og landsdelsdækkende undervisningsinstitutioner, kommunikationscentrene m.v.

Samtidig sammenlægges kommunerne. De nye kommuner vil således typisk være større og både med hensyn til økonomi og faglig ekspertise have flere ressourcer til rådighed med henblik på opgavevaretagelsen.

Lovforslaget giver mulighed for, at regionsrådet efter aftale med kommunalbestyrelsen kan varetage kommunale driftsopgaver inden for folkeskoleloven, der har en naturlig tilknytning til regionens opgaver, og hvor regionen

derfor har særlige kompetencer i forhold til opgavevaretagelsen. Som nævnt i lovbemærkningerne kan dette for eksempel blive aktuelt i de tilfælde, hvor den tidligere amtskommunale specialskole har et ganske særligt undervisningstilbud til både elever fra kommunen og elever fra et større område uden for kommunen, uden at undervisningstilbuddet derfor er lands- eller landsdækkende.

Regionsrådene vil, som amtsrådene i dag, efter ønske fra kommunerne i regionen kunne tilrettelægge særlige ungdomsuddannelsesforløb for fx sent udviklede, hvis det indgår i den årlige rammeaftale mellem regionsrådet og kommunalbestyrelserne.

Kommuner, regioner og institutioner får endvidere stillet gratis specialrådgivning m.v. til rådighed i den statslige videns- og specialrådgivningsorganisation (VISO). VISO får til opgave at bistå kommuner og regioner med gratis vejledende specialrådgivning i de mest specialiserede og komplicerede enkeltsager samt yde bistand til kommunernes udredning i de få, mest sjældent forekommende specielle og komplicerede enkeltsager.

Kommunen bevarer desuden sin mulighed for at samarbejde med andre kommuner om varetagelse af specialundervisningen og den pædagogiskpsykologiske rådgivning (PPR). Kommunen har også adgang til at købe sig til bistand i andre kommuner eller institutioner.

Dette indebærer, at kommunerne - som amtskommunerne i dag - vil have de nødvendige forudsætninger for at løfte ansvaret for undervisningen, herunder specialundervisning for personer med udviklingshæmning, og dermed opfylde deres pligt til at sikre specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand til alle, der har behov for det.

Sikringen af, at denne forpligtelse overholdes, vil i fremtiden principielt ske på samme måde som i dag. Kommunale myndigheders opfyldelse af forpligtelser i henhold til folkeskolelovgivningen påses af de kommunale tilsynsmyndigheder. Det samme gælder kommunalbestyrelsens forpligtelser i henhold til lov om specialundervisning for voksne.

I forhold til den enkelte elev i folkeskolen sikres kommunens overholdelse af pligten til at stille relevante tilbud til rådighed ved klageadgangen til Klagenævnet for vidtgående specialundervisning. Klagenævnet vil i den forbindelse kunne tage stilling til, om kommunen har truffet sin beslutning på et tilstrækkeligt oplyst grundlag, herunder om kommunen burde have indhentet ekstern rådgivning og eventuelt bistand til udredning fra fx VISO. Klage-

nævnet vil også skulle behandle klager vedrørende voksenspecialundervisning for så vidt angår retlige forhold.

Det kommunale tilsyn med folkeskolen vil, som beskrevet i regeringsgrundlaget, blive suppleret af et af regeringen nedsat uafhængigt Råd for evaluering og kvalitetsudvikling af folkeskolen.

Rådet skal blandt andet følge og vurdere udviklingen i det faglige niveau i folkeskolen og give årlige tilbagemeldinger til undervisningsministeren. Rådet understøttes af en ny statslig styrelse for evaluering og kvalitetsudvikling. Styrelsen får til opgave at føre tilsyn med kvaliteten af kommunernes forvaltning af folkeskoleloven, men også at gennemføre evalueringer m.v. Disse kommende initiativer vil også omfatte specialundervisning og specialpædagogisk bistand.

De regionale udviklingsråd skal i en 4-årig periode fra 1. januar 2007 følge udviklingen på specialundervisningsområdet og en gang årligt rapportere til undervisningsministeren som en del af grundlaget for løbende at kunne vurdere, hvordan kommuner og regioner varetager deres opgaver efter kommunalreformen.

Den foreslåede placering af de amtskommunale specialskoler er en balance-ret og forsvarlig ordning, der blandt andet tilgodeser, at beslutninger om specialundervisning træffes så tæt på borgerne som muligt.”

Eva Kjer Hansen

/Aksel Meyer